

236 C. G. F. WREDE – J. V. SNELLMAN 9.I 1864

HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator och Riddare!

Det gör mig ondt att nödgas för Herr Senatorn framhålla ett förhållande, som ingalunda talar till allmogens inom Wasa län fördel. Utredt är att de många mord, dråp och slagsmål här begås alltid ske i rusigt tillstånd. Ehuru medvetna af orsaken till dessa gräsligheter, vill dock Wasa bonden icke afstå från det olycksbringande bränvinet. Det af Kejsrerliga Senaten utfärdade bränvinstillverkningsförbudet har hos allmogen i 9 af länets socknar väckt den största förbittring, och äro de sinnade att till Senaten ingå med petition om förbudets upphäfvande. Under vanliga förhållanden skulle jag på det bestämdaste afråda villfarandet af petitionärernas anhållan, men i tider sådana vi nu lefva uti torde rådligast vara att bevilja dem en kort tid för bränvinstillverkning, ty befarar jag i motsatt fall, att militär måste anlitas för ordningens upprätthållande, hvilken åtgärd kunde leda till många förvecklingar och skrik både inom och utom landet. – Lönnbrännandet pågår oakadt kronobetjeningens alla bemödanden att hämma detsamma; att vittna falskt i bränvinsmål hör numera till god ton.

Å vissa trakter inom Pedersö härad begynner brist på brödföda yppa sig. De numera å dessa orter påbegynta allmänna arbeten torde dock en tid bortåt afvärja nöden.

Med utmärkt högaktning har jag äran framhärda

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjänare
C. G. Wrede

Nikolaistad 9 Januari 1864.

237 YTTRANDE VID PLENUM 14.I 1864

RA, Senatens arkiv

Efter handlingarnes uppläsande, yttrade Senatorn Snellman, – att som af handlingarne inhemtas att jemväl Guvernören i Uleåborgs län ansett sådan omedelbar fångforsling kunna ega rum, men närmare uppgifter saknades hvilka vägar dervid borde begagnas; om dessa vägars längd och beskaffenhet förnämligast i hänsigt till farbarhet sommar och vintertid; om de leda genom bebodda trakter och om i närheten af gränsen på ömsesidor finnas lempliga ställen för fångars aflemnande och emottagande samt pålitlige personer åt hvilka dylikt värf kan anförtros, fann Senatorn, innan ärendet toges under slutlig pröfning, nödigt hafva bemålde Guvernör anbefaldt att till Kejsrerliga Senaten inkomma med de sålunda saknade upplysningarne och det förslag hvartill omständigheterna kunde föranleda; derjemte och som af handlingarne äfven erfares att de emellan Kuopio län och angränsande guvernement inom Ryssland ledande vägar äro mindre farbara och åtminstone icke alla tider till fångars framförande tjenliga, ansåg Senatorn nödigt infordra Guvernörens i Kuopio län yttrande om icke istället för omedelbar fångforsling emellan nämnda län och guvernement, mera lempligt vore att fångarne blefve fram- och återbefordrade genom Wiborgs län, utmed den af Guvernören derstädes i hänsigt till

fångtransport från och till sagde län föreslagna väg emellan Salmis sockens Wirdilä by inom Wiborgs län och byn Konduschi inom Olonetska guvernementet, eller om tilläfventyrs fångtransport genom Uleåborgs län bör i en eller annan händelse föredragas.

238 YTTRANDE VID PLENUM 14.I 1864

RA, Senatens arkiv

10

Efter ansökningsskriftens uppläsande yttrade Senatorn Snellman, – att Senatorn för sin del fann godt tillåta sökanden att å Registratorskontoret för supplikänderne i Kejslerliga Senatens Ekonomie departement å de tider Kontoret är öppet för tillträde, under Registratorns tillsyn, genomläsa dit inlemnade och derstädes förvarade renskrifna exemplar af protokollerne vid Regerings konseljen, samt Kejslerliga Senatens pleni äfvensom Ekonomie departementets sammanträden.

20

239 YTTRANDE VID PLENUM 18.I 1864

RA, Senatens arkiv

30

Sedan Kejslerliga Senatens pleni protokoll för den 14. innevarande månad blifvit till justering uppläst, återställde Senatorn Snellman Generalguvernörens öfver landet den 30. (.18.) sistlidne December till Kejslerliga Senaten aflätne skrifvelse, i anledning af Senatens underdåniga hemställan till Hans Kejslerliga Majestät af den 20. April 1863. i frågan om den rätt till idkande af handel i Finland, som kunde tillerkännas allmoge från ryska guvernementer; hvilken skrifvelse med till ärendet hörande handlingar Senatorn, enligt förbehåll vid Kejslerliga Senatens senaste sammanträde, haft till närmare genomgående; och yttrade sig Senatorn: – att ehuru utgången af den utaf Hans Kejslerliga Majestät till landets nu församlade ständer aflätne och på landtdagens åtgärd ännu beroende nådiga propositionen om en utvidgad handels- och näringsfrihet, möjligen kunde hafva inflytande på frågan om ryska allmogens rätt att härstädes idka handel, trodde Senatorn sig dock kunna, oberoende deraf, förnärvarande tillstyrka ej allenast att ryska guvernementernas invånare i allmänhet måtte tillåtas

40

att, med iakttagande af gällande pass- och tullstadganden, forsla köpmannavaro från Ryssland till bestämdt uppgifven stad i Finland, äfvensom härifrån till Ryssland, utan ock att det af Kejslerliga Senaten i dess ofvanberörda underdåniga hemställan föreslagna villkor vid transport från Ryssland till Finland af råalster och landtmanna tillverkningar, att dessa böra, vara förpassade till bestämd stad, utsträcktes sålunda att, på sätt Generalguvernören föreslagit, vederbörande stadsauktoritet finge, der så fordrades, genom anteckning å passet eller forsedeln tillstådja varornas vidare transporterande till annan stad i landet.

50

Beträffande serskildt invånarene i Archangelska och Olonetska guvernementerne fann Senatorn åberopandet af den i Senatens hemställan omnämnde 109. §: i 14. tom. af Kejsardömet's år 1836. utgifna lageordet, vid det af Generalguvernören anförda förhållande, kunna förbigås. Senaten hade äfven, enligt Senatorns åsigt, med dess åberopande endast velat framhålla att ifrågavarande guvernementers in-